

Blødningsforstyrrelser hos kvinder i almen praksis

Årsager

	Teenager	Fertil alder	Perimenopausen	Postmenopausal blødning
Menoragi regelmæssige, kraftige blødninger	Idiopatisk Koagulopati Thyroidealidelse Spiral	Idiopatisk Fibrom Koagulopati Thyroidealidelse Spiral AK-behandling	Idiopatisk Fibrom Koagulopati Thyroidealidelse Spiral AK-behandling	Østrogenpåvirkning: - fra ovarier (de første år efter menopausen) - adipositas - hormonterapi Atrofi af endometriet Atrofi af vaginalslimhinde Tamoxifenbehandling Corpuscancer Cervixcancer
Metroragi uregelmæssige blødninger	Anovulation: - fysiologisk - Hypotalamisk - PCOS Infektion Graviditet Kontraception	Anovulation: - PCOS - Hypotalamisk - hyperprolaktinæmi Infektion Fibrom/polyp Adipositas Thyroidealidelse Cervixcancer Graviditet Kontraception	Anovulation: - fysiologisk - PCOS Fibrom/polyp Adipositas Thyroidealidelse Corpuscancer Cervixcancer Graviditet Kontraception	Blødning fra blære/tarm AK-behandling Koagulopati
Primær amenore aldersgrænse 16 år	Fysiologisk/familært Kromosomanomali Anatomisk årsag Som ved sekundæramenore Hypotalamisk (anoreksi/motion/ stress) PCOS Hyperprolaktinæmi			
Sek. amenore menostasi >6 mdr.	Hypotalamisk (anoreksi/motion/ stress) PCOS Hyperprolaktinæmi	Hypotalamisk (anoreksi/motion/ stress) PCOS Hyperprolaktinæmi Præmatur menopause	Fysiologisk Thyroidealidelse	
Oligomenore cyklus 36-180 dage	PCOS Thyroidealidelse Graviditet Kontraception	PCOS Thyroidealidelse Graviditet Kontraception	PCOS Thyroidealidelse Graviditet Kontraception	
Pletblødning Kontaktblødn.	Cervicit (klamydia) Endometrit/salpingit Graviditet Kontraception	Ovulationsblødning Cervicit (klamydia) Endometrit/salpingit Cervixpolyp Cervixcancer	Som led i metroragi Cervixpolyp Corpuspolyp Cervixcancer Corpuscancer Graviditet Kontraception	

Udredning

	Teenager	Fertil alder	Perimenopausen	Postmenopausal blødning
Menoragi	Familieanamnese Spiral? Generelt øget blødnings-tendens? Hgb TSH	Spiral? Generelt øget blødnings-tendens? Hgb GU - mhp. fibromer TSH	Spiral? Generelt øget blødnings-tendens? Hgb GU - mhp. fibromer TSH	GU Endometriebiopsi/ultralydsskanning
Metroragi	Prævention? Kontrception Hgb Evt. androgenstatus Hvis seksuel debut: GU Podn. for klamydia Graviditetstest	Kontrception Hgb GU < 30 år podn. for klamydia Graviditetstest Evt. androgenstatus Evt. TSH Evt. Prolaktin	Kontrception Hgb GU Evt. graviditetstest Evt. TSH Ved risikofaktorer for corpuscancer: Endometriebiopsi	
Primær amenore	Ekstrem sport? Spiseforstyrrelse? Familieanamnese BMI Sekundære køns karakterer? Graviditetstest Evt. GU Henvisning til gynækolog			
Sekundær amenore Oligomenore	Extrem sport? Spiseforstyrrelse? Kontrception? Medicin (psykofarmaka)? Akne/hirsutisme BMI Graviditetstest Prolaktin Evt. FSH Evt. TSH Evt. androgenstatus Evt. UL-skanning af ovarier	Extrem sport? Spiseforstyrrelse? Kontrception? Medicin (psykofarmaka)? Akne/hirsutisme BMI Graviditetstest Prolaktin FSH Evt. TSH Evt. androgenstatus Evt. UL-skanning af ovarier	Kontrception? Graviditetstest	
Pletblødning Kontaktblødn.	Kontrception? Ved seksuel debut: - GU - Podn. for klamydia - Graviditetstest	Kontrception? GU < 30 år podn. for klamydia Graviditetstest	Kontrception? GU Graviditetstest	

Behandlinger

	Teenager	Fertil alder	Perimenopausen	Postmenopausal blødning
Menoragi	Jerntilskud P-piller Cyklokapron NSAID Gestagenspiral	Jerntilskud P-piller Gestagenspiral Cyklokapron NSAID	Jerntilskud Gestagenspiral Cyklokapron NSAID P-piller Kirurgisk	
Metroragi	P-piller Cyklisk gestagen	P-piller Cyklisk gestagen Gestagenspiral	Cyklisk gestagen P-piller Gestagenspiral	
Sekundær amenore Oligomenore	P-piller	P-piller Sekvens-HT Ved hyperprolaktinæmi: Bromocriptin/Cabergolin	Evt. Sekvens-HT Evt. p-piller	
Pletblødning Kontaktblødn.	Behandles efter årsag	Behandles efter årsag	Behandles efter årsag	
PCOS	Vægttab/motion P-piller	Vægttab/motion P-piller Cyklisk gestagen Gestagenspiral Evt. Metformin ved graviditetsønske	Vægttab/motion P-piller Cyklisk gestagen Gestagenspiral	